

Sára Ernő

(1914–1981)

Családi háttér és ifjúkor

Sára Ernő Jenő 1914. december 9-én született Brassóban Sára Endre és Imrich Berta Ernesztina második fiúgyermekéként. Bátyja, Endre János 1911-ben született. Apjuk brassói tanító fia volt, 1901–1905 között a Soproni Evangélikus Tanítóképző Intézetben és az Aradi Állami Tanítóképző Intézetben végezte tanulmányait, majd a brassói állami elemi iskolában tanított, az 1913/1914-es tanévben iparostanonc-iskolai rajz tárgyak oktatására is megbízást kapott. Édesanyjuk is 1901–1905 között szerezte tanítói képesítését, ő a sepsiszentgyörgyi állami elemi tanítóképző intézetbe járt, majd ő is egy brassói iskolában helyezkedett el. A trianoni békeszerződés után a szülők nem voltak hajlandók letenni a közalkalmazottak számára előírt hűségesküt a román államra, ezért a család 1920 áprilisában elhagyni kényszerült Brassót és Erdélyt. A négytagú család egy ideig Budapesten, a Nyugati pályaudvaron élt vagonlakásban, majd 1921-ben Nyíregyházára kerültek, ahol a szülők tanítóként tudtak helyezkedni. 1926-ban Sára Endre és Imrich Berta Pestszenterzsébeten, a szabótelepi aliskolában kapott állást, és a család is Pestszenterzsébetre költözött. A gyerekek Nyíregyházán

kezdték el a gimnáziumot, az érettségi vizsgát pedig Pestszenterzsébeten tették le 1929-ben, illetve 1933-ban.

A két fiú az érettségi után nem követte szüleit hivatásukban. Sára Endre a Pázmány Péter Tudományegyetem Orvostudományi Karán végzett tanulmányokat, Ernő pedig a Ludovika Akadémiára jelentkezett. A többiekhez hasonlóan ő is államköltséges helyre pályázott, mert a képzés teljes díját (évente 1510 pengőt) az ő szülei nem tudták volna kifizetni. Itt 127, hozzá hasonlóan nem katonai főreáliskolából érkező jelölttel kellett versenyezni a 40 helyért. Az első szűrőkön sikeresen szerepelt, a felvételi bizottság értékelése szerint a felteteleknek minden tekintetben megfelelt, kiemelve, hogy „jóképű, igen jó megjelenésű, kemény felépítésű, vállas, izmos, igen jól épült fiú, jó atléta és úszó”. Az 1933. július 6–7-én megtartott vizsgán 94 fő jelent meg, Sára Ernő azonban nem volt köztük. Később úgy emlékezett, hogy azért nem vették fel, mert nem volt protekciója. Lehetséges, hogy az esélyeit felmérve nem is ment el az elméleti vizsgára. Az akkori szabályozás értelmében ugyanis előnyt élveztek a hadiárvák, valamint a hivatásos, nyugalmazott és rokkant honvédtisztek fiai. Arra sem volt sok esélye, hogy alapítványi támogatásból végezhesse tanulmányait, ugyanis az abban a tanévben meghirdetett öt-hat hely elnyeréséhez megfelelő társadalmi beágyazottságra, kapcsolati hálóra lett volna szükség.

Sára Ernő eredeti elképzeléseit módosítva a Pázmány Péter Tudományegyetem Jogi és Államtudományi Karára iratkozott be. Három tanév alatt teljesítette a hallgatók számára előírt vizsgakövetelményeket. A gondok ezután kezdődtek. Az 1930-as években ugyanis az oklevél, a doktori cím megszerzéséhez, majd a jogászai praxis megkezdéséhez négy-öt évre volt még szükség, hogy a szigorlatokat – mai fogalmakkal államvizsgatárgyakat – és a szakvizsgákat letegye, illetve a gyakornoki idejét kitöltse. Bátyja hasonló helyzetben volt az orvosi pályára kerülést illetően, viszont a család pénzügyi helyzete nem tette lehetővé két egyetemista, illetve gyakornok eltartását, ráadásul édesanyja betegsége, majd 1937-ben bekövetkezett halála után egy keresőre, édesapjára hárult ez a teher.

A Sára családnak így nehéz döntést kellett hoznia. Az 1930-as években a középosztály nagy része hasonló helyzetben volt, számos egyetemre, főiskolára járó fiú volt kénytelen félbeszakítani tanulmányait és megfelelő állást keresni – sok esetben sikertelenül. Sára Ernő is 1936 nyarán a pesterzsébeti városházán dolgozott szellemi szükségmunkásként. Egy évtizeddel később így emlékezett vissza erre az időszakra:

„Világos volt előttem, hogy édesapám képtelen lenne már többet fizetni értünk [...] választanunk kellett, ki marad az egyetemen, ki próbál másfelé szerencsét. Ez a probléma mint árnyék mindig kísértett. Élesen láttam azt a hatalmas anyagi teherterét, amit szüleinknek jelentettünk. Így nem vártam be az összeroppanást, hanem egy alkalommal magam állottam elő az egyetlen lehetőséggel, amit hosszú vajúdas után elképzeltem: mentesítem szüleimet az anyagi összeomlástól, s bátyámnak módot adok arra, hogy egyetemi tanulmányait befejezhesse. Tervem keresztülvitelére apámat nagyon nehezen tudtam meggyőzni. Nem akart hallani sem arról, hogy én mondjak le egyetemi pályafutásomról. Végül is belement. Így lett belőlem katona.”

Ezt a pályát azonban nem csak a kényszer jelölte ki számára, hiszen ezt már három évvel korábban is tervezte, még ha annak kezdetét akkor tisztjelöltként a Ludovika Akadémián képzelte is el.

Katonai pályán

Mindazonáltal a katonai szolgálat elkezdése sem volt egyszerű, Sára Ernőnek és apjának többször fel kellett keresniük a Honvédelmi Minisztériumot, amíg sikerült a behívót megszerezni egyéves önkéntes katonai szolgálatra. Végül 1936. október 5-én bevonult az 1. magyar királyi honvéd Bercsényi Miklós tüzérszázad aknavető ütegéhez. Az egy év leteltével – mialatt letette a tartalékos tiszti vizsgákat – további szolgálatot vállalt, és előléptették zászlóssá. 1938. április 1-jén áthelyezték a 2. magyar királyi honvéd lovasdandár 2. gépvontatású tüzérszázadához. Utóbbi alakulatot 1938 tavaszán szervezték meg a haderőfejlesztés keretében. A magyar hadvezetés az első világháború tapasztalataiból kiindulva már az 1920-as években szükségesnek tartotta a tüzérség mobilitásának fejlesztését, de a fegyvernem gépesítésére csak a második világháború előtti években nyílt lehetőség. A modernizációban, a motorok szerelésére és javítására is kiterjedő tevékeny részvétel tovább növelte katonai ambícióit. Visszaemlékezéseiben úgy jelenik meg ez a néhány hónap, hogy „az új szellem, motoros »szellem« dagasztotta mindannyiunk mellét s mindig igyekeztünk arra, hogy ahol csak lehetett, fogatolt bajtársainkat lefőzzük. Arról nem is beszéltünk, hogy mi milyen elegánsan, úri módon utazunk, mert ez egyenesen sértette fogatos bajtársainkat. Bizonygattuk, hogy a jövő harceszköze elsősorban a motor”.

1938. október 1-jén üteget áthelyezték Kecskemétre az ottani tüzérezredhez. Két hónappal később sikerült öt évvel korábbi tervét legalább részben elérnie: előjárói támogatásával beadhatta felvételi jelentkezését a Ludovika Akadémián (pontosabban a Ludovika Akadémia I. tanulmányi főcsoportján) akkor második

alkalommal induló kilenc hónapos, azaz nagyjából egy tanéves alantostiszi tanfolyamra. Az 1937 és 1941 között lebonyolított – a háborús felkészüléshez hiányzó hivatásos tiszti létszám gyors pótlására hivatott – négy tanfolyam ugyan nem tartozott a Ludovika Akadémia szervezetébe, azonban az akadémiaparancsnok alá rendelten működött, az akadémia épületeiben. A tanfolyamot végzeteket hadnaggyá nevezték ki, és további szolgálatuk során a főhadnagyi rendfokozatot érhatték el, és e két alantos tiszti rendfokozatnak megfelelő – századparancsnoknál alacsonyabb – csapattiszi beosztást kaphattak. Az alantostiszi tanfolyam tehát nem volt egyenrangú a Ludovika Akadémia rendes tisztképzésével, azonban a második világháború alatt annak hosszát és tartalmát is csökkenteni kellett, előbb három évre, majd az 1943/44-es tanévtől két évre.

1939 első heteiben 600 jelentkezőből a felvételi vizsga után 200-at vettek fel, köztük volt Sára Ernő is. Az 1939. február 1-jén megkezdett ludovikás tanulmányaira röviden így tekintett vissza: „igen nagy szorgalommal dolgoztunk. Szerettük egyenruhánkat. Büszkéek voltunk rá, és szent volt a cél, amelyért az Alma Mater falai közé jöttünk.”

A második világháború kitörése miatt a tanfolyam szeptember 24-én anélkül ért véget, hogy a végzett hallgatókat ünnepélyesen tisztté avatták volna. Sára Ernő a hadnagyi kinevezését – augusztus 25-ével – szeptember 1-jén kapta meg, ezzel egy időben felvették hivatásos állományba. Néhány hétre visszatért a kecskeméti tüzérekhez, majd Budapestre vezényelték háromnegyed évre a gépkocsi-oktatótiszi és anyaggondozótiszi tanfolyam elvégzésére.

Részben a gépjárművek iránti szenvedélyes érdeklődése miatt, részben pedig azért, hogy a Csepelen lakó jövendőbelijét könnyebben meglátogathassa, a fizetéséből megtakarított pénzből 1940 novemberében árverésen megvásárolt egy Hillman típusú személygépkocsit, amit korábban Kecskemét város mérnöki hivatala használt. Az autót saját maga hozta rendbe. (Később, 1944 májusában a kocsit a honvédség ideiglenesen használatba vette.)

1941. április 9-től augusztus végéig alakulatával (amelynek neve 1939. október 1-jén 4. gépkocsizó könnyű tüzérosztály változott) a délvidéki bevonulás biztosítására vezényelték. (Korábban, 1938 novemberében a felvidéki, 1940 szeptemberében pedig az észak-erdélyi bevonulásban vett részt.) 1941. szeptember 1-jén ütegét áthelyezték Szegedre, és Sára Ernőt kinevezték főhadnaggyá. Egy évvel később, 1942 őszén alakulatának, a 4. Gépkocsizó Könnyű Tüzérosztály átszervezésével a Romániától visszacsatolt Margittán felállított 103. nehéztüzér osztály lett szolgálati helye, ahol az osztályparancsnok segédtisztjeként kapott

beosztást. Legfontosabb feladata az volt, hogy alakulatának elhelyezéséről gondoskodjon még a közeledő tél beállta előtt.

Margittán nem töltött sok időt, mert 1942. november 1-jén Hajmáskérre, a Tábori Tüzér Központi Iskolába vezényelték oktatótisztnek. Itt az első időben a tartalékos tiszti iskola kialakításában, berendezésében és felszerelésében vett részt, közben éjjelente dolgozott a tananyag összeállításán. 1946 tavaszán erről így írt visszatekintésében:

„Az adminisztrációs előkészületekre tíz nap állt nekünk oktatótisztnek rendelkezésre. Négyen voltunk az osztályhoz beosztva. Eszerint négyünk között kellett az összes tüzérségi, valamint szaktárgyakat elosztani. Természetesen ránk, fiatalokra, de főleg rám, az alosztály benjáminjára igen erősen rájárt a rúd. Az alosztály három egyforma 50 fős tantermi osztályt állított össze. Heti 45 óram volt. Négy tüzér és katonai tantárgyat, valamint további négy szaktárgyat, egy műhelygyakorlati tárgyat és egy tüzér gyakorlati tárgy előadását kellett vállalnom. Mondanom sem kell, hogy bizony olyan tüzér szaktárgyat kaptam, amelyet senki sem kezelt szívesen. Elvállaltam. Hangyszorgalommal gyűjtöttem a szakkönyveket, szakleírásokat, jegyzeteket, tankönyveket, hogy valamilyen módon a kiképzési tervezetemet, majd ennek alapján óravázlataimat meg tudjam csinálni. Éjjel-nappal dolgoztam [...] kényszerből kellett olyan tüzér területekkel elméletileg foglalkoznom, amelyekkel azelőtt sohasem foglalkoztam behatóan, csak felületesen.”

A számos adminisztratív teendő mellett a hiányzó tankönyv pótlására maga írt jegyzetet *A lövésen alapuló tűzvezetés (Gyakorlati irányelvek és hibaelmélet)* címmel. Erre így emlékezett pár évvel később:

„hét kemény hét alatt papírra volt vetve tudományom, csak jóvá kellett hagyni. [...] Munkámmal nemcsak tanítványaimnak, hanem oktató bajtársaimnak is segíteni akartam, mert tudtam, hogy e téren senki közülünk nem volt tökéletesen kiképezve. Ez a tárgy volt az, amelyről még az Akadémián is csak általánosságban beszéltek s csak olyan dolgokról, amely kézzel fogható volt. Egy olyan jegyzetet akartam csinálni, illetve írni, amely könynyebbséget jelent mindazoknak a számára, akik technikai dolgokkal nem foglalkoztak még eddig. Munkámmal sikerült azt elérnem, hogy ebből a tárgyból egy-egy óra anyagát az előadás meghallgatása után elismételve a hallottakat 5-10 perc alatt elkészülhetett. Ugyanígy használhatta a könyvet a tanár is.”

1943. május 1-jén ismét Margittára vezényelték, ahol 127, nagyrészt Székelyföldről sorozott magyar honvéd tüzérré kiképzését szervezte és vezette. A kiképzés utolsó szakasza egy két hétig tartó, 1700 km-es menetgyakorlat volt, amely körbejárta Észak-Erdély, Máramaros és Észak-Partium területét. Ez különleges élményt jelentett számára, mert hatéves koráig Erdélyben élt. Erről három

évvél később így írt: „Szinte éreztem, hogy az utolsó lehetőség előtt állok, hogy még egyszer szülőföldemen magyar katonautókkal végigdüböröghetek. Sokat emlegettem ezt az utamat úgy, hogy ezt még egyszer megismételni nem lesz módomban. Éreztem, hogy búcsúznom kell tőle.”

Erre az időszakra esett Sára Ernő házassága. 1942. szeptember 23-án kapott kormányzói engedélyt a nősülésre, majd – egy rövid szabadsága idején – 1942. november 5-én feleségül vette Csergedi (Trifán) Editet, akinek gimnazista kora óta udvarolt. Az esküvőt a Ludovika Akadémia kápolnájában tartották. Felesége az 1930-as évek végétől a csepeli állami népiskolában tanított. Apósa, Csergedi (Trifán) Miklós – a brassói születésű Sára Ernőhöz hasonlóan – Erdélyből származott, a Marosvásárhely közelében fekvő Nagycsergeden született. 1934-ben mint a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium segédhivatalának főigazgatója ment nyugdíjba, ezt követően költözött Csepelen épített családi házába, amely később Sára Ernő otthona is lett. A fiatal pár első gyermeke, Sára Csaba 1944. január 2-án született.

A nászút után Sára Ernő visszatért alakulatához, ahonnan még két alkalommal, 1943. október 1. és 1944. április 15. között, utoljára 1944. szeptember 1-jén ismét a hajmáskéri tüzérszti iskolába vezényelték oktatótisztnek. A második világháború alatt arcvonalban nem szolgált, feladata a tüzér legénység és a tartalékos tisztek kiképzése volt.

A front közeledtekor a hajmáskéri tüzérszki iskolával együtt telepítették ki Németországba, ahová feleségét és kisfiát is vitte magával. 1944. december 7-én indultak el, és Ausztrián, Csehországon és Lengyelországon keresztül december 21-én érkeztek meg a nyugat-pomerániai Gross Bornba (Borne Sulinowo). Innen 1945. február elején Németországon át a csehországi Egerbe (Cheb) szállították őket. Egy hónap után a bajorországi Tirschenreuthba meneteltek tovább, ahol április 21-én harc nélkül amerikai hadifogságba kerültek. Felesége és fia Tirschenreuthban maradt, egy ottani gazdánál kaptak szállást, Sára Ernőt pedig másnap hadifogolytársaival együtt négy napig tartó gyalogmenetben Kulmbachba hajtották, onnan egy hét múlva gépkocsival, majd vonattal a rajnavidéki Bad Kreuznach-i táborba vitték őket. Ezt megelőzően a szabad ég alatt éjszakáztak, sűrű esőzések közepette. A magyar hadifoglyok egy részét, köztük Sára Ernőt június 20. és 22. között Bad Kreuznachból átszállították Franciaországba, ahol előbb a Romilly-sur-Seine mellett, augusztus 3-án pedig a Mailly-le-Camp mellett emelt táborban helyezték el. Mind a három tábor hírhedt volt a hadifoglyokkal való embertelen bánásmód miatt, különösen ami az elhelyezést, az élelmezést és az egészségügyi ellátás hiányát illeti.

1946. február 28-án, 314 nap bezártság, szenvedés és elszigeteltség után jött el a hazaindulás napja. Egyhetes vonatút után lépték át ismét a magyar határt, majd március 8-án érkeztek meg Komáromba. Magyarországi visszatérésének első állomása a komáromi szűrőtábor volt, ahol 1946. március 8. és 10. között a politikai rendőrség helyi kirendeltsége nyilvántartásba vette és ellenőrizte, hogy kiadtak-e ellene elfogatóparancsot. Ezt követően elbocsátották a táborból, és átadták a helyi katonai hatóságnak (Komáromi 23. Honvéd Kiegészítő Parancsnokság). Itt szintén nyilvántartásba vették, és továbbküldték a lakóhelyéhez legközelebbi katonai hatósághoz. Csepelre érkezése után, március 11-én, a politikai rendőrség csepeli csoportjánál jelentkezett, másnap pedig Pestszenterzsébeten a Budapesti 13. Honvéd Kiegészítő Parancsnokságon. Ugyanezen a napon bejelentkezett apósa csepeli lakásába. A következő napokban a politikai rendőrség engedélyével családja Magyarországon maradt tagjainak keresésére indult Tolnára. Közben felesége és fia hazajutásáról is gondoskodott. A majdnem egyéves hadifogság után Sára Ernő egészségi állapota nagyon leromlott, több betegségben is szenvedett. Ekkorra 38 kg-ra fogyott (180 cm magas volt), anyósa nem ismerte meg, amikor másfél év után viszontlátta. Március 19-én a budapesti László Közkórházba került bátyja segítségével, aki a kórház orvosaként dolgozott. Itt április 6-ig ápolták. Kórházi tartózkodása idején kezdte el papírra vetni visszaemlékezését, amelyet az 1943-as év eseményeinél félbe kellett hagynia.

A kórházi kezelés utáni hetekben két eljárás is indult Sára Ernővel szemben. Az egyik a honvédtiszti pályafutásának folytathatóságára vonatkozott, ez azzal zárult, hogy a tényleges szolgálatból 1946. szeptember 24-én azonnali hatállyal elbocsátották. Ezzel párhuzamosan vizsgálták felül a világháború alatti tevékenységét, politikai magatartását, amelynek végén, 1946. október 26-án az illetékes honvédségi bizottság igazoltnak jelentette ki. Ezt követően tartalékos főhadnagyként vették nyilvántartásba.

Újrakezdés a polgári életben

A hivatásos tiszti pálya lezárásával egyidejűleg Sára Ernőnek munkát kellett keresnie. Ebben az apósa csepeli családi házában elszállásolt szovjet tisztnek volt segítségére, így tudott másfél hónap után, 1946 júniusában elhelyezkedni a szovjetek által vezetett Magyar–Szovjet Nyersolaj Részvénytársaság (MASZOVOL) Garázsüzeménél. Itt komoly szerepet kapott – az 1940-es években még viszonylag ritka – gépjárművezetői jogosítványa mellett a különféle

tiszti-tiszthelyettesi tanfolyamokon megszerzett gépészeti és motorszerelői tudása, valamint egy összetett járműpark kezeléséhez szükséges, a katonai szolgálata alatt oktatótisztként és parancsnokként kialakult szervezői-vezetői készsége is. Nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy egy szovjet irányítás alatt álló stratégiai vállalatnál jól jött a katonatiszti előéletből következő terhelhetősége, pontossága, hierarchiába illeszkedése, valamint a váratlan helyzetekben való helytállás képessége is.

Első feladatként 1946 nyarán egy sérült Csepel terepjárót kellett rendbe hoznia, ezután sofőrként alkalmazták. Első útja Miskolcra vezetett, de még Miskolc előtt a szovjet katonák elvették a jármű négy kerekét, pedig volt a szovjet hadseregtől menetigazolványa. 1947-ben a MASZOVOL Budapest XIII. kerületi Tünde utca 3. szám alatti gépjárműtelepén a műszerkocsik, teherautók stb. kezelését bízták rá karbantartóként, illetve műszaki tisztviselőként. Feladatköre többretű volt: az adminisztratív-szervező munka mellett rendszeresen vezetett tehergépkocsit, javította a járműveket, valamint a vállalat képviselőjeként ő járt el a hatóságok előtt gépkocsival kapcsolatos ügyekben. Sára Ernőnek más munkahelye nem is volt, jóllehet azt gyakran átszervezték és átnevezték, 1954-ben pedig visszakerült a magyar állam tulajdonába. Felesége egy csepeli iskolában tanított, ahol az 1950-es évek közepén igazgatói tisztséggel bízták meg. A hadifogságból való hazatérés és a civil életpályára kerülés időszakában a család is gyarapodott, 1947. április 2-án megszületett második fia, Ernő.

A munkahely állandóságából úgy tűnhet, hogy Sára Ernő beilleszkedése az új életfeltételek közé zökkenőmentes úton haladt. Ez azonban látszólagos volt. Mint az 1945 előtti Magyar Honvédség hivatásos tisztjét („horthysta katonatiszt”) a Magyar Népköztársaság lehetséges ellenségei között tartotta nyilván a politikai vezetés és rendőrsége. 1946-ban belépett a Szociáldemokrata Pártba, azonban ennek a Magyar Kommunista Párttal történt egyesítésével 1948-ban létrehozott állampártba, a Magyar Dolgozók Pártjába már nem vették át. 1951 májusában családjával együtt a Budapestről kitelepítendő személyek listájára került. A kitelepítés alól mentesítést kapott, alighanem munkáltatója, a szovjet állampolgárságú vezérigazgató közbenjárására.

1954-től az immár magyar kézben lévő Kőolajkutató Vállalatnál az államvédelmi szervek közlekedési és hírközlési elhárítása is beépült, többek között Sára Ernőt is megfigyelték, számontartották kommunistaellenes kijelentéseit. Ezeket egy, a Magyar Néphadseregből közel húsz év szolgálat után, 1953-ban elbocsátott honvéd százados és az egyik autójavító vállalatnál elhelyezkedő

bajtársa jelentette róla az államvédelemnek. Kissé elővigyázatlanul Sára neki panaszkodott a munkahelyén 1954 után kialakított besúgórendszerrel.

Az 1956-os forradalom alatt, október 27. után a Kőolajkutató és Feltáró Vállalat (KÖKUFÉV) ideiglenes munkástanácsának tagjává választották, és ellátta a Szállítási Osztály vezetési feladatait is, a leváltott és műszaki előadóná lefokozott osztályvezető hivatalának átvétele nélkül. A következő mintegy két hónapban megóvta a vállalat gépjárműállományát azzal, hogy megakadályozta a gépjárművek kockázatos igénybevételét. 1957 elején, a vállalat átalakítása során a Szállítási Osztály Javítóműhelyének vezetésével bízták meg. Üzemvezetői tisztségéből 1958. január 15-i hatállyal leváltották, és áthelyezték a Gépjárműüzemi Osztályra műszaki ügyintézői (diszpécseri) munkakörbe. Ez nyilvánvalóan összefüggött azzal az eljárással, amelynek végén, 1957. december 20-án törölték a tartalékos tisztek sorából.

1969-ben, amikor a vállalatot ismét átszervezték, Sára Ernőt a Szállítási Osztály vezetőjévé nevezték ki, talán nemcsak a majdnem negyed évszázados munkáját elismerve (1979-ig megkapta a kiváló dolgozó címet, valamint a Bányászati Szolgálati Érdemérem bronz és ezüst fokozatát), hanem korrigálva is a korábbi méltánytalanságot. Osztályvezető maradt 1974-ig, a nyugállományba vonulásáig. Hét évvel később, 67. életévében, 1981. augusztus 23-án hunyt el Csepelen.

Források

Hadtörténelmi Levéltár

Honvédelmi Minisztérium Igazoló Bizottságának iratai 8524. sz.

Ludovika Akadémia iratai

Alantos tiszti tanfolyamra pályázók 1938 (203. doboz)

Honvédelmi Minisztérium Központi Irrattára

Tiszti okmánygyűjtők 5641. sz.

Sára Ernő iratai (Nemzeti Köszolgálati Egyetem Ludovika Gyűjteménye)